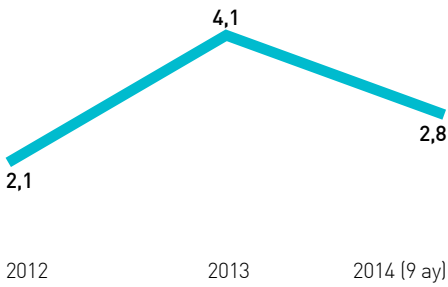

2014 YILINDA TÜRKİYE EKONOMİSİ VE SEKTÖR

Ambalajlı su tüketiminde artış

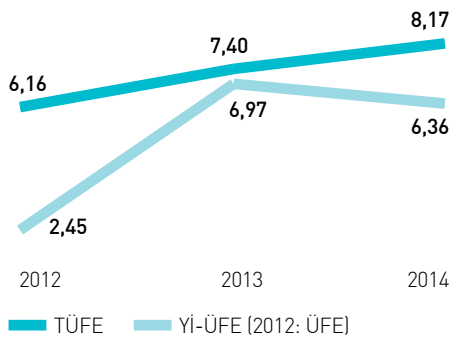
GSYH GELİŞME HIZI - SABİT FİYATLARLA (%)

TÜRKİYE EKONOMİSİ AZALAN BİR İVMEYLE BÜYÜMESİNİ SÜRDÜRÜMÜŞTÜR.

Türkiye ekonomisi 2014 yılında büyümede ivme kaybı yaşarken, bir önceki yıl %4,1 olarak gerçekleşen GSYH büyümesi, 2014'ün ilk dokuz ayında geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre %2,8 olarak gerçekleşmiştir. Büyüme kompozisyonu, TL'deki değer kaybının da etkisiyle ihracat lehine değişmiştir. TCMB'nin faiz politikası ve BDDK'nın kredi/kredi kartı uygulamalarında getirdiği sınırlamalarla tüketim harcamalarının büyüme katkısı giderek azalmıştır.

ENFLASYON (%)

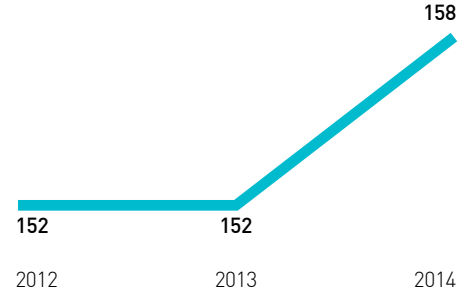

TÜFE 2013 SEVİYESİNİN ÜZERİNDE GERÇEKLEŞMİŞTİR.

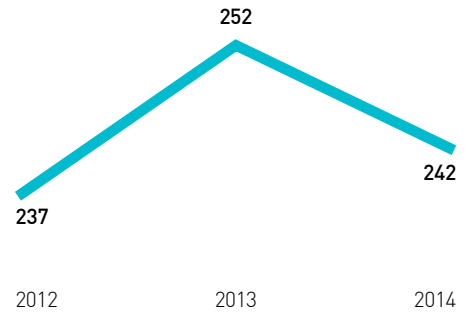
Üretici fiyat endeksindeki artış bir önceki yılın bir miktar altında gerçekleşirken, tüketici tarafında enflasyon bir önceki yıl seviyelerini aşmıştır. 2014 yılında, bir önceki yıl sonuna göre Yİ-ÜFE %6,36, TÜFE %8,17 oranında artış göstermiştir.

İHRACAT (MİLYAR ABD DOLARI)

İTHALAT (MİLYAR ABD DOLARI)

BÜYÜMEYE EN FAZLA KATKIYI İHRACAT YAPMIŞTIR.

2014 yıl sonu geçi verilerine göre ihracat 157,7 milyar ABD doları, ithalat ise 242,2 milyar ABD doları olarak kaydedilirken, dış ticaret açığı %15,4 azalışla 84,5 milyar ABD dolarına gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı 4,8 yüzde puan yükselerek %65,1'e çıkmıştır.

Cari açık, 2014 yılında bir önceki yıla göre %29 azalarak 45,8 milyar ABD dolarına gerilemiştir.

TÜRKİYE AMBALAJLI SU SEKTÖRÜ

ALTYAPI EKSİKLİĞİ VE SU SORUNU

Bir ülkede olabilecek en büyük sorunlardan biri nüfus artışına paralel olarak ortaya çıkan su sorunudur. 1990'lı yılların başından itibaren Türkiye, özellikle nüfus yoğunluğu olan büyük şehirlerde başta altyapı eksikliklerinin neden olduğu önemli bir su sorunu ile karşı karşıya gelmiştir.

Yetersiz altyapının şebeke borularında %60'a varan oranlarda su kaçağına neden olması ve yakın bölgelerdeki su havzalarının kullanımı için gerekli olan yatırımlarda geç kalınması sonucunda belediyeler halkın su ihtiyacını karşılamakta zorlanmaya başlamıştır.

Özellikle İstanbul'da kriz haline gelen su sorunu bizzat belediyenin başlattığı su istasyonları ile bir süreliğine geçici olarak hafifletilmeye çalışılmıştır. Ancak, açık su satan istasyon sayısının giderek artması ve denetim gücünün, 1998 tarihinde su istasyonlarının açık su satış faaliyetlerine son verilmesine neden olmuştur.

SON 10 YILDA ARTAN AMBALAJLI SU TÜKETİMİ

Açık su satışlarının sonlanmasıyla birlikte hijyen sıkıntılarının dolaylı olarak suya alternatif, artık pek çok yerde kullanılan 19 lt polikarbon damacana satışları artmıştır. Türkiye'nin ilk defa 1990'lı yılların sonunda tanıştığı bu yeni ambalajlı ürün, ek cihaz ve aparatlarıyla kullanım kolaylığı sağlaması, ekonomik olması ve ayrıca adrese teslim hizmetinin veriliyor olması gibi nedenlerle bugün su sektöründe litre bazında hem liderliğe oturmuş hem de pazarı çok büyütmüş durumdadır.

Tek yön (PET, cam) ve dönüşümlü (Polikarbon ve cam damacana) olarak ikiye ayrılan Türkiye su sektörünün sorunlarına bakıldığında, asıl sorunun kayıt dışı üretim ve beraberinde yine ortaya çıkan hijyen problemleri olduğu gözükmemektedir. Perakende kanalına nazaran damacana sektöründe daha fazla ön plana çıkan bu sorun halk sağlığını negatif şekilde etkilediği gibi piyasada haksız rekabeti de beraberinde getirmektedir.

2012-13 yıllarında Sağlık Bakanlığı denetimleri sonrasında medyada yaratılan dezenformasyon sonucunda tüketicinin damacana sulara karşı güveni sarsılmış, bu nedenle PET ve cam ambalajlara yönelim artmıştır.

SEKTÖR TOPLAM CİROSU: 4,6 MİLYAR TL

Türkiye'de su pazarı hacminin yaklaşık 10,4 milyar litreye, sektördeki toplam cironun ise yaklaşık 4,6 milyar TL'ye ulaştığı tahmin edilmektedir (Kaynak: SUDER, 2014). Ambalajlı su sektöründe mevcut endüstriyel kapasite kullanım oranının %40 seviyelerinde olduğu göz önüne alındığında, Türkiye'de ambalajlı su tüketiminin artması durumunda sektör mevcut kurulu kapasite ile bu ihtiyacı rahatlıkla karşılayabilecek durumdadır.

KİŞİ BAŞI AMBALAJLI SU TÜKETİMİNİN ARTMASI

Türkiye'de ambalajlı su tüketimi AB'deki tüketim düzeylerine yaklaşmaktadır. 2014 yılında tahmini yıllık kişi başı ortalama ambalajlı su tüketimi 54 lt PET, 83 lt damacana olmak üzere toplam 137 lt olarak gerçekleşmiştir.

Tüketicimin yaklaşık %56'lık kısmını eve servis edilen damacana, %44'lük kısmını ise PET şişe segmenti oluşturmaktadır. Ülkemizdeki Sağlık Bakanlığı ruhsatına sahip yaklaşık 300 su işletmecisi faaliyet göstermektedir.

2014 yılında perakende PET pazarında 2013 yılına göre tonaj bazında %11,8, ciro bazında ise %16,9 artış görülmüştür. PET pazarının büyümesine en büyük katkı, ev tüketimine yönelik 5 lt PET ürününden gelmektedir.

DAMACANALARA TALEBİN AZALMASI

2014 yılında 19 lt damacana pazarında görülen %5 oranındaki daralmanın, basında yer alan olumsuz haberlerden kaynaklandığını ve damacana ambalajların daha az tüketici tarafından tercih edildiğini söylemek mümkündür.

CAM AMBALAJ

Polikarbon damacana hakkında oluşan dezenformasyonun da etkileri ile tüketicinin sağlık algısı yüksek cam ambalajlara talebi artmış ve bu durum pazarda faaliyet gösteren firmaların cam ambalajlı ürünleri pazara sunmasını sağlamıştır.

Yeni markaların da farklı gramajdaki cam ambalajlarıyla pazara girmesiyle birlikte geçmiş yıllarda sadece otel, restoran, kafe gibi ev dışı tüketim noktalarında satılan cam şişe ürün grubu, tüketici talebinin artmasıyla perakendeye sunulup evlere de servis edilmeye başlanmıştır. Cam pazarının gelişmesinde 5, 8, 12, 15 ve 19 lt cam damacana ürünlerinin de tüketiciyle buluşturulması etkili olmuştur.